EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 7. 2026
COM(2026) 335 final

2026/0179 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

(CBAM)

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má prijať v mene Únie v Spoločnom výbore EHP v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia spoločného výboru o zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

2. KONTEXT NÁVRHU

1.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (ďalej len „*Dohoda o EHP*“) zaručuje občanom a hospodárskym subjektom v EHP rovnaké práva a povinnosti v rámci vnútorného trhu. Stanovuje sa v nej začlenenie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa štyroch slobôd v 30 štátoch EHP, ktoré pozostávajú z členských štátov EÚ, Nórska, Islandu a Lichtenštajnska. Dohoda o EHP sa okrem toho vzťahuje na spoluprácu v ďalších dôležitých oblastiach, ako sú výskum a vývoj, vzdelávanie, sociálna politika, životné prostredie, ochrana spotrebiteľa, cestovný ruch a kultúra, známe pod spoločným názvom „*sprievodné a horizontálne*“ politiky. Dohoda o EHP nadobudla platnosť 1. januára 1994. Únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou Dohody o EHP.

1.2. Spoločný výbor EHP

Za spravovanie Dohody o EHP je zodpovedný Spoločný výbor EHP. Predstavuje fórum na výmenu názorov v súvislosti s fungovaním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutia sa prijímajú na základe konsenzu a sú pre zmluvné strany záväzné. Za koordináciu záležitostí EHP na strane EÚ zodpovedá Generálny sekretariát Európskej komisie.

1.3. Pripravovaný akt Spoločného výboru EHP

Očakáva sa, že Spoločný výbor EHP prijme rozhodnutie Spoločného výboru EHP týkajúce sa zmeny prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP (ďalej len „*pripravovaný akt*“).

Účelom pripravovaného aktu je začleniť do Dohody o EHP nariadenie (EÚ) 2023/956, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (ďalej len „mechanizmus CBAM“)[1], a nariadenie (EÚ) 2025/2083, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu CBAM[2].

Pripravované akty sa stanú pre zmluvné strany záväznými v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Komisia predkladá Rade pripojený návrh rozhodnutia Spoločného výboru EHP, aby ho Rada prijala ako pozíciu Únie. Táto pozícia by sa mala po prijatí pri najbližšej možnej príležitosti predložiť Spoločnému výboru EHP.

Pripojeným návrhom rozhodnutia Spoločného výboru EHP sa zavádza účasť štátov EZVO, ktoré sú členmi EHP, na mechanizme uhlíkovej kompenzácie na hraniciach s úpravami, ktoré

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 52).

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2083 z 8. októbra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 2025/2083, 17.10.2025), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj.

presahujú rámec toho, čo možno považovať za čisto technické úpravy v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 2894/94[3]. Pozíciu Únie preto stanoví Rada.

Štáty EZVO, ktoré sú členmi EHP, by mali takisto finančne prispievať na prevádzku systémov potrebných na fungovanie mechanizmu CBAM v celom EHP prostredníctvom mechanizmu zriadeného súbežne samostatným rozhodnutím Spoločného výboru EHP.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

1.4. Procesnoprávny základ

1.4.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*“.

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa predmetný orgán riadi. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“[4].

1.4.2. Uplatnenie na tento prípad

Spoločný výbor EHP je orgán zriadený dohodou, konkrétne Dohodou o EHP. Akt, ktorý má Spoločný výbor EHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude podľa medzinárodného práva záväzný v súlade s článkami 103 a 104 Dohody o EHP.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody. Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94.

1.5. Hmotnoprávny základ

1.5.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ v spojení s článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94 závisí predovšetkým od hmotnoprávneho základu právneho aktu EÚ, ktorý sa má začleniť do Dohody o EHP.

Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

1.5.2. Uplatnenie na tento prípad

Keďže rozhodnutím Spoločného výboru sa do Dohody o EHP začleňuje nariadenie (EÚ) 2023/956 a nariadenie (EÚ) 2025/2083, je vhodné, aby sa toto rozhodnutie Rady zakladalo na rovnakom hmotnoprávnom základe ako akty, ktoré sa začleňujú. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

---

[3] Nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore (Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6).

[4] Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

1.6. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 192 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ a článkom 1 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 2894/94.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Spoločného výboru EHP sa zmení príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP, je vhodné, aby sa po prijatí uverejnil v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2026/0179 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má prijať v mene Európskej únie v Spoločnom výbore EHP k zmene prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP

(CBAM)

(Text s významom pre EHP)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2894/94 z 28. novembra 1994 o opatreniach na vykonávanie Dohody o Európskom hospodárskom priestore[5], a najmä na jeho článok 1 ods. 3,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Dohoda o Európskom hospodárskom priestore[6] (ďalej len „Dohoda o EHP“) nadobudla platnosť 1. januára 1994.

(2) Podľa článku 98 Dohody o EHP sa na základe rozhodnutia Spoločného výboru EHP môže meniť, okrem iného, príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP.

(3) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956[7] a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2083[8] by sa mali začleniť do Dohody o EHP.

(4) Príloha XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

(5) Pozícia Únie v Spoločnom výbore EHP by preto mala byť založená na pripojenom návrhu rozhodnutia,

---

5 Ú. v. ES L 305, 30.11.1994, s. 6.

6 Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

7 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/956 z 10. mája 2023, ktorým sa zriaďuje mechanizmus uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 52).

8 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2083 z 8. októbra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/956, pokiaľ ide o zjednodušenie a posilnenie mechanizmu uhlíkovej kompenzácie na hraniciach (Ú. v. EÚ L 2025/2083, 17.10.2025), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie prijať v Spoločnom výbore EHP, pokiaľ ide o navrhovanú zmenu prílohy XX (Životné prostredie) k Dohode o EHP, je založená na návrhu rozhodnutia Spoločného výboru EHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedníčka